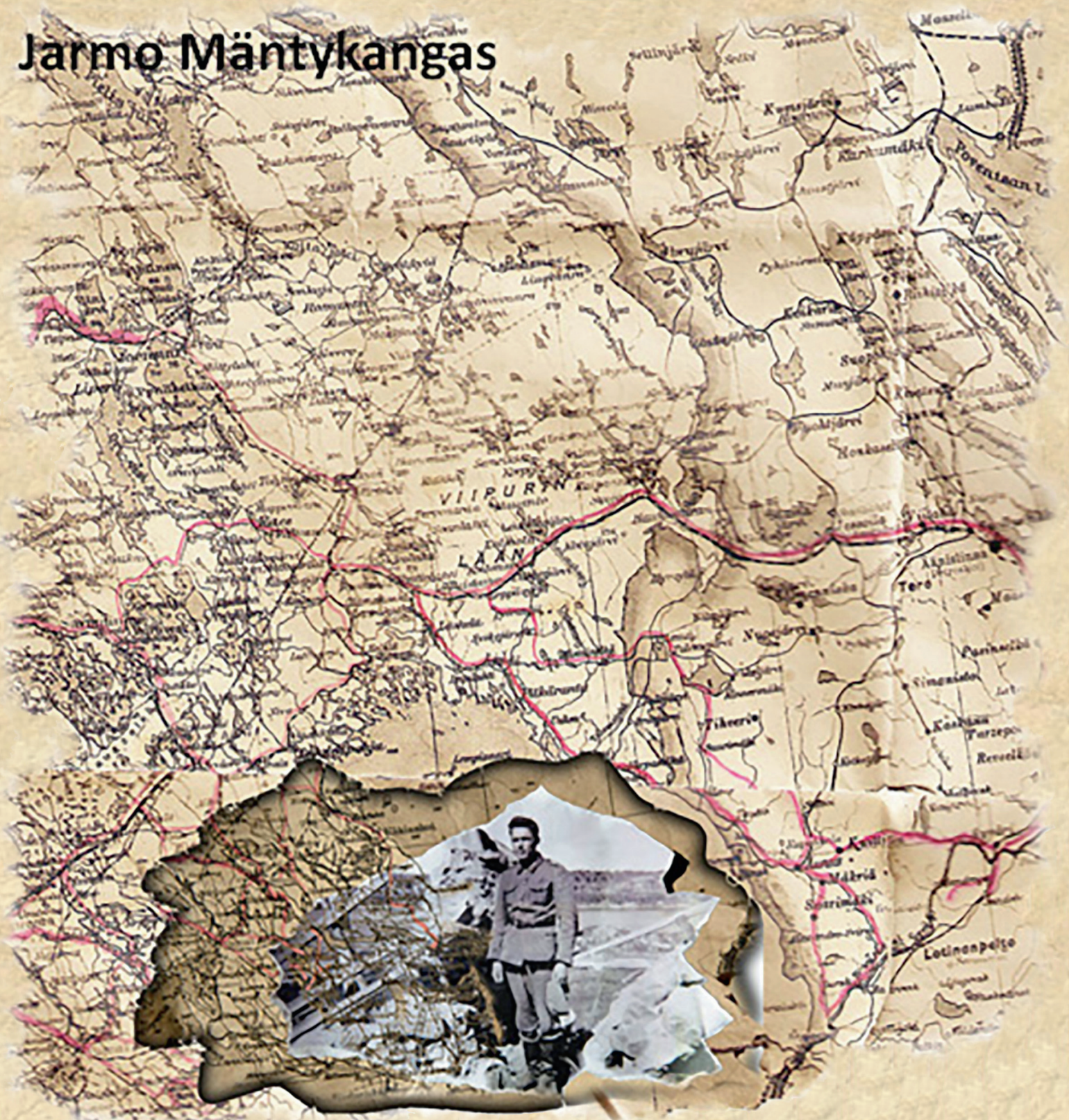

Karjalan Miehet

ja

Pärmin Pirut

Jarmo Mäntykangas

Suomen puolesta

Tässä kirjassa on kertomus isosetäni, isäni ja isäni veljen tekemistä uhrauksista Suomen puolesta. Kirjaa ei ole kirjoitettu syvällä paatoksella, vaan pelkästään dokumentteihin pohjautuen.

Isosetäni Aleksi taisteli nuoren Suomen vapauden puolesta Joutsenossa. Hänet muistan varhaisesta lapsuudestani arvostettuna miehenä. Sotakirjeistä, jotka sain hänen lapsenlapseltaan Panulta, luin hänen isämaan puolesta taistelunsa.

Isäni puolusti maatamme lähes viisi vuotta, ylimääräistä harjoituksista 13.10.1939 alkaen, välirauhan kautta jatkosotaan 10.6.1941 ja kotiuttamiseen 11.11.1944.

Setäni Onni Kurronen palveli Jatkosodan ”Pärmin Piruissa” alikersanttina, tämä osasto oli ”Pirunnyrkki”, jossei muut päässeet läpi, niin Pirunnyrkillä iskettiin. Setäni taival päättyi Karhumäkeen 9.12.1941. Sedästäni ei koskaan puhuttu mitään.

Isäni sotavuosista tiedän hänen säilyneistä sotakuvista ja kirjeistä tädilleen. Täti säilytti ne kaikki, nelisen kymmentä kirjettä. Propatialta tilasin tiivistelmän ja linkit isäni sotavuosiin. Sotapolku.fi ja sotapäiväkirjat Digitaaliarkistosta, sekä SA-kuvan kuva-arkistot laajensivat näkemystä taisteluista. Omanlaista näkemystä antoi myös K. Merikosken ”Suuren Suomen-kirja”

Sodasta ei kotona puhuttu, paitsi jos isän sotakavereita tuli kyläilemään – silloin ”kranaatit lensivät ja luodit vinkuivat”. Pieni poika oli kyllä kuulolla.

Pieni poika sisarineen kuuli myös liki joka öiset isäni huudot: ”Sata tykkiä, tuhat tykkiä, miljoona ryssää!”.

Kiitos Isäni ja setäni, että saan tätä kirjoittaa omalla, Suomen kielellä.

Kirjassa on runsaasti ”kirjoitusvirheitä”, mutta ne on kirjoitettu niin, kuten sotapäiväkirjoista ja kirjeistä olen lukenut. Sotapäiväkirjat ovat useasti kirjoitettu ”minä-muodoissa” – niin on kirjuri kirjoittanut (ei isäni). Osa käsinkirjoitetuista esimerkkikuvista heikkolaatuisia ja vaikeasti luettavissa – niin oli – varsinkin, kun ei ole sitten kansakoulun kirjoituskirjaimia tullut käytettyä.

ps. meidän pihassa olleessa vanhassa talossa kirjoitettiin ensimmäinen suomenkielinen kansannäytelmä: Pietari Hannikaisen ”Silmänkääntäjä” 1830-luvun lopussa.
”Ahjärveltä aloitettiin Suomen historiaa” -kirjassani tästä enempi.

Ruokolahden Hölmölän kylässä Tauno Kurrosen poika Jarmo Mäntykangas Tammikuussa 2022

Aleksi Kurronen Vapaussodassa

Kenttä posti

Neiti Martta Kurronen

Wuoksenniskan as

Rautjärvi

kirkon kylä

Ahvolassa 19 7/3 18

Täällä on nyt taisteltu kovasti ja pitkän aikaa. Minä ja olen käynyt joka päivä taistelussa ja on minulle onnistunut tähän asti sillä olen ollut täysin terveenä. Waikka on meidän joukosta kuollut jo monta miestä. Sillä meidän joukkojen komentajakin jo kaatui. Minä jo luulin jo viime sunnuntaina viimeisen päivän olevan sillä kuulia tuli ikään kuin satamalla sillä punaset rupesivat hyökkäämään ja meidän tuli mennä niitä vastaan. Ja nyt jo olemme käyneet joka päivä ampumassa ja ovat punaset ampuneet hirveästi.

Muistomerkkikuvan oikeudet omistaa Karjalanliiton kokoelma

Tänne on nyt tullut paljon miehiä sekä myöskin pohjolasta tykkimiehiä tykkeineen. Parhaillaan käypi kova tykkien jyske niin että seinät tärisee ja putoaa kranateja ihan meidän majotus paikkamme ympärille. Ja pommittavat meidänkin tykistömmekin vihollista hurjasti. Täältä ei pääse nyt pois kuka ties milloin sillä tältä ei laske ketään lomalle.

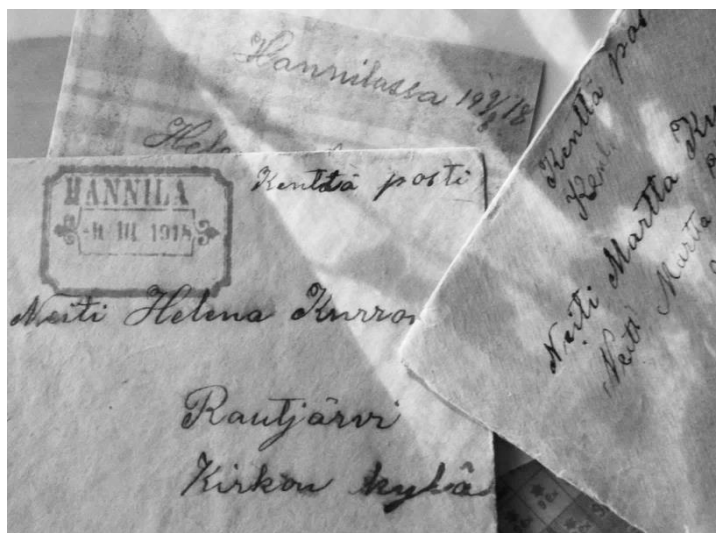
Kiitos siitä kirjeestä jonka ~~H~~ Helena kirjoitti sillä onhan se hyvä että etes saa jotakin tietoja sieltä päin. Onko siellä jo ollut asevelvollisuus kutsunta ja joutuiko sieltä paljon miehiä sotaväkeen

A Kurronen

os Hannila

III patalj. I komp.

II Jouk. IV Ryhmä

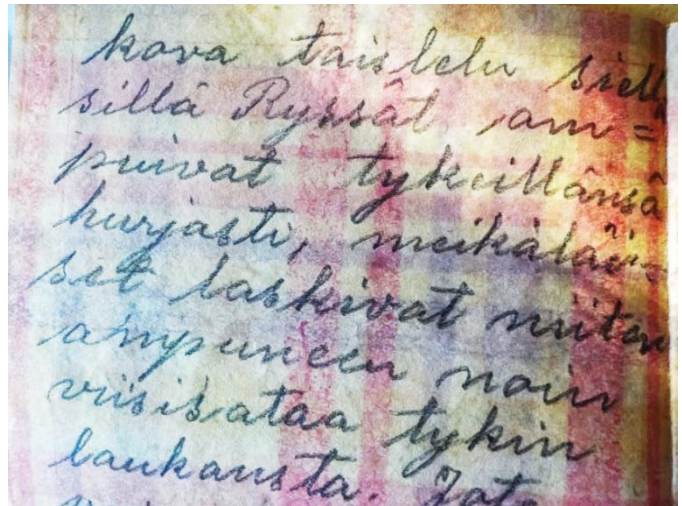
Neiti Helena Kurronen
Rautjärvi Kirkon kylä

Hannilassa 19 9/3 18

Helena Hyvä!

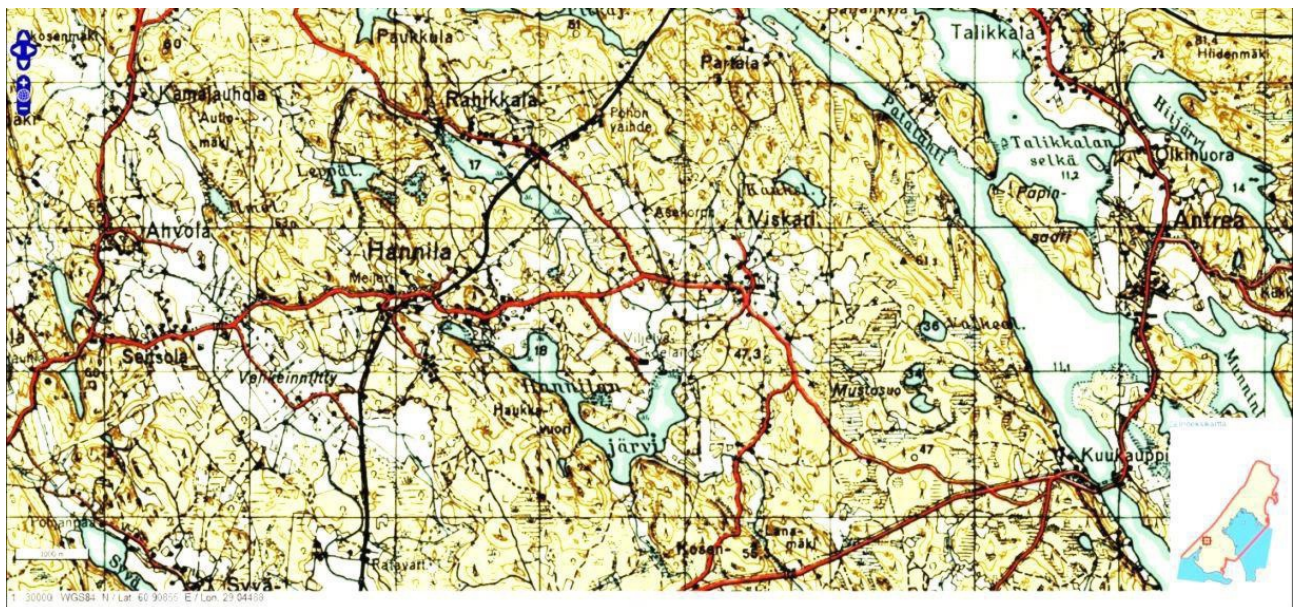
Kiitoksia kirjeestäsi sillä onhan se hyvä että kirjoitit saapi etes jotakin tietoa sieltä päin ja onhan se vaihtelua ~~sietä~~ näissä melskeissä.

Minä kävin viisi päivää peräkkäin tappelemassa Ahvolassa mutta säilyin kumminkin terveenä viime torstaina oli kova taistelu siellä sillä Ryssät ampuivat tykeillensä hurjasti, meikäläiset laskivat niitten ampuneen noin viisisataa tykin laukausta. Joten voi arvata sen rytäkän. Se mäki jossa mekin olimme on kaikki suurilla kuopilla ja ikään kuin mullos ja metsä on ikään kuin kaski. Minunkin vierestäni haavoittui kolme miestä kranatista

yksi niistä haavoittuneista oli Junin Laurin poika ~~mutta~~ ja haavoittui hän jalkaan mutta ei kumminkaan kovin pahoin. Meidän tykistöemme ja pommitti punaisia ja on punaset lyöty joka paikassa takaisin ja on niitten kuolleita pitkin tien varsia

Minä olen nyt tällä kertaa Hannilassa mutta en tietä kuinka kauvan. Lomalle ei tällä kertaa pääse ketään. Lähettäkää ne kirjeet kaikki tänne mitkä minulle sinne tulevat. Mikä lienee Juhon osote siellä Imatralla.

Terve näkemiin

A Kurronen os III patalj. I komp. II Jouk. IV Ryhmä Antrean Tietotoimisto

Kenttä posti
Neiti Helena Kurronen
Rautjärvi
Kirkon kylä

Lottalassa 19 5/4 18

Koti väki !

Nyt olen täällä Lottalassa. Ja on meille luvattu yhden viikon saata olla täällä. Siitä lomalla käynnistä ei tullut mitään sillä eihän he voi ketä syyttää kuka on vapa ehtoinen. Sillä eihän silloin ollut mitään sota lakia kun me tänne tulimme. Täältä kävi neljä poikaa lomalla ilman lupaa. Täällä Ahvolassa kuuluu alituista ampumista. Rijan Heikki ja Partilan pojat tulivat lomalle. Minä koitan vielä pyrkiä sinne Imatralle kun Komppanian päällikkö tulee tänne. Sillä hän meni veljeänsä hautaamaan. Nyt ie muuta kuin hyvästi ja terveisiä kotiväelle.

A Kurronen
os II Rykmentti
IV patalj. I komp. II Jouk. II Ryhmä

Toinen, uudistettu painos

© 2022 Jarmo Mäntykangas
Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-80-6201-1

Kenttä posti
Neiti Helena Kurronen
Wuoksenniskan as.
Rautjärvi
Kirkon kylä

Talo Lottalassa 19 12/4 18

Nyt olen täällä Lottalan salossa vahdissa. Minä kirjoitin täältä jo yhden kerran sinne kotia mutta en tietä oletteko saaneet sen vai ei sillä minä en ole saanut sieltä mitään kirjettä. Minä sain ne eväät jotka Hinkkasen Anttia myöten laitoitte. Nyt ei tarvitse lähettää eväitä vähällä aikaa sillä minulla on täällä kylliksi. Kyllä minä sitten kirjoitan tai lähetän sanan jos konsa eväät loppuu. Täällä Ahvolassa olivat Niskalaiset ja Korpjärveläiset tisirissa ja nyt kuulee tulevan toisia Rautjärven hevosmiehiä. Siitä kotona käymisestä ei tullut kenellekään mitään. Sillä eihän heillä ole mitään sota lakia minä mukaan voisi ketä syyttää. Täältä kävi neljä poikaa lomalla samalla tavalla pääsiäisen aikaan, eikä tullut kenellekään mitään. Punaset alkavat jo hieroa rauhaa sillä niiten lähetit kävivät yden kerran Hannilassa ja eilen kävivät Ahvolassa ja tänä päivänä oli lupa tulla Wiipurista niitten päällikkö rauhaa hieromaan en tietä kuinka nyt rauhan kanssa käynee mutta minä luulen että ei se rauha vielä tule. Onkos Juho mitä kirjoittannut kotia. Sillä siellä Joutsenossa kuuluvat kovat tappelut. Sillä sieltä kuuluu kova tykkien jyske tänne ja kuularuiskujen rätinä sekä myöskin kovaa kiväri tulta. Kirjoittakaahan vastaus

A Kurronen
Karjalan armeijakunnan
II Rykmentti
IV patalj. I komp. II Jouk. II Ryhmä

Vapaussodasta

”Kyllä olisi laillista ja demokraattista järjestystä vastaan asein kapinoiminen tammikuussa 1918 jäänyt tekemättä jos sitä ei olisi Pietarista tuolloin voimakkaasti ohjailtu ja rohkaistu”. (Aki Pulli)

Venäjän bolshevikkien laajemman osallistumisen esti vain Brest-Litovskissa joulukuussa alkaneet rauhanneuvottelut ja sittemmin solmitu rauhansopimus, joissa bolshevikkihallinto ei uskaltanut uhmata sotilaallisesti vahvaa Saksaa, koska Suomesta oli sovittu jo varhain. Siksi Petrogradin bolsujen piti turvautua proxy-sotaan ja sen Suomessa käyntiin agitoineet sosialidemokraatit kantavat raskaan vastuun.

Jos taas katsoo kansanvaltuuskunnan toimintaa kansainvälisesti, edes kolmansien valtojen ja niiden kansalaisten suhteen ei uskallettu edes pieraista ilman lupaa Petrogradista, kuten esimerkiksi Suomessa olleiden ukrainalaisten entisten Venäjän asevoimien sotilaiden kohtelu näytti näiden pyrkiessä tuolloin jo itsenäistyneeseen Ukraina. Puhdas marionettihallitus ja proxysota nykykielellä, josta kaunisteltu jotenkin sisällissotaa, jossa ikään kuin tasavertaisesti moraalisesti oikeutetut vastakkain ja suurempi pahis voittaja, joka käytti voittajan oikeutta siviilien murhaajia kohtaan.

Toki vankileirien olot ja iso osa teloituksista olivat ehdottomasti kritiikin arvoisia, mutta todellisuudessa "valkoisen terrorin" väkivaltainen jakso oli lyhyt ja yli 90% punavangeista kotona jo lokakuussa 1918 ja pääsivät äänestämään seuraavana vuonna, myös kapinan aloittaneen sosialidemokraattisen puolueen ehdokkaita, tehden kapinan aloittaneen puolueen maltillisemmasta (menshevikki)-siivestä eduskunnan suurimman puolueen ja merkittävän vallankäyttäjän, ja alle vuosi sodan loppumisesta.”

” 1914 Venäjän meno I maailmansotaan aiheutti koko Venäjän imperiumissa, Suomi mukaan lukien, ennenäkemättömän taloudellisen laman ja se oli syynä taloudelliseen ongelmiin, joista väkivalta poiki. Siinä ei torppareilla (joista muuten yli puolet oli valkoisia sodassa) tai suurtalollisilla ollut sanan sijaa, vaan laillisen ja demokraattisen järjestyksen heitti nurkkaan juurikin itsensä kansanvaltuuskunnaksi nimittänyt ryhmittymä. Kaikki olivat kudessa, köyhät, tuottamattomissa teollisuustöissä työskennelleet ja maaton väestö enemmän kuin muut. Rikkaiksi miellettyjen tappaminen ja kiusaaminen ei koskaan ole saanut taloudellista nousua missään aikaan, joten keinot olisi voinut valita toisiaan.

Vallankaappajien rikollisesta mielenlaadusta todistaa myös valtionpankin valuutta- ja kultavarannon ryöstö ja kuljettaminen Pietariin, jossa sillä ostettiin mm. iso Kamennostrovski prospekt 26-28 kivitalo ja sisäpiiri eli kuin siat pellossa, jopa bolshevikkienomenklatuurakriteerien mukaan. "Kuusisen klubin" murhat taas sen juonteeseen eräs välisoitto. Millä oikeudella koko Suomen kansan yhteisen keskuspankin varat viedään ulkomaille muutaman sadan kapinoitsijan elämän mukavoittamiseksi?”

Talvisota - Isämme Isänmaata puolustamassa

30.11.1939 - 13.3. 1940 (13.10.1939 – 20.5.1940)

Talvisodan varusteet Suomi/CCCP

Miehistö 350 000/1 000 000

Panssarit 32/3000

Lentokoneet 114/3800

Miehistötappiot 25 900/126 900

Osastojen kokoja

Prikaati koostuu noin 3 000–7 000 sotilaasta

Rykmentin koko on noin 2 000–2 500 henkilöä

Pataljoona n 750 taistelijaa useammasta lajista

Komppania 3 – 4 joukkuetta = 60 – 160 taistelijaa

Joukkue 20 – 40 taistelijaa

Jalkaväkirykmentin jalkaväkijoukkue

Joukkueenjohtajana vänrikki

Joukkueenvarajohtajana kersantti

2 taistelulähettiä

2 pk-ryhmää – alikersantti + 6 taistelijaa

2 kivääriryhmää – alikersantti + 9 taistelijaa

Ryhmä 6 – 9 taistelijaa

Isämme aloitti va-
rusmiespalveluksen
Käkisalmissa 1932

Kuvassa Isämme
Käkisalmen varus-
kunnassa tekemä
seinätaulu

Tauno Mikael Kur-
rosen (synt.
29.9.1911) palvelus
Suomen armeijassa

1939-1944

T 938		7	
4. / 7R 4		Päiväys	14.10
Sotapäiväkirja		14.10.39	14.10
1.1.40 - 17.4.40		Saapui kompp. päämajalle lauppuumies os.	
aik.		saapui lauppuumies HRR:n kasarmi.	
4. / 7R 31		15.10	15.10
14.10.39 - 31.12.39		17.10	Oli komppamies ruokailu.
		20.10	Siunattiin me.
		16.10.39	6.10
		6.10	Luotto.
		7.10	Luotto.
		11.10	Reservilaisten sijointi, tuntekyyt ja kaan- naamainen jalo.
		13.10	Ruokailu.
		17.10	Reservilaisten sijointi, tuntekyyt ja kaan- naamainen jalo; sekä varustusten jalo.
		18.10	Ruokailu.
		20.10	Varustusten jalo ja sovitus
		20.10	Siunattiin me.
		16.10.39	5.10
		5.10	Luotto.
		6.10	Luotto.
		7.10	Reservilaisten ja patinunien jalo.
		11.10	Luotto.

YHTEENVETO PALVELUKSESTA - Sukututkimus Propatria.fi

Kurronen suoritti 320 päivän pituisen varusmiespalveluksensa Käkisalmen Jääkäripataljoonassa (Käk. JP). Kotiutuessaan 2.5.1933 Kurrosen sotilasarvo oli sotamies.

Neuvostoliitto esitti Suomelle aluevaatimuksia syksyllä 1939. Neuvotteluissa ei päästy ratkaisuun ja sodanuhka leijui ilmassa.

Saksa ja Neuvostoliitto olivat jo syyskuussa jakaneet Puolan keskenään.

Uhkaavassa tilanteessa Suomen hallitus päätti lokakuussa liikekannallepanosta joka naamioitiin ylimääräiseksi harjoituksiksi (YH). Myös reservin sotamies Kurronen (28 v.) sai kutsun ja ilmoittautui palvelukseen 13.10.1939 kotipaikkakunnallaan Ruokolahdella. Jo seuraavana päivänä miehet siirtyivät Lappeenrantaan, jossa perustettiin Jalkaväkirykmentti 31 (JR 31). Ruokolahden reserviläiset sijoitettiin rykmentin II Pataljoonaan (II/JR 31). Sotamies Kurrosen tehtäväksi määrättiin toimia 4. Komppanian (4./JR 31) päällikön taistelu-lähettinä. Pataljoonan muut komppaniat olivat kiväärikomppaniat 5.K ja 6.K sekä konekiväärikomppania 2.KKK. Taistelulähettinä Kurronen toimitti komppanianpäällikön käskyjä joukkueenjohtajille ja hoiti yhteyksiä myös ylöspäin pataljoonan esikuntaan.

JR 31 liitettiin 11. Divisioonaan joka keskitettiin heti perustamistoimien jälkeen Karjalankannakselle.

Kurrosen komppania sijoitettiin keskiselle Karjalankannakselle Muolaan Mutarantaan, missä aloitettiin taajemman puolustuslinjan varustelutyöt.

34	28.11.39 6.00 Luotto 6.15-7.00 Lomitus ja sauntruinit 7.20 Päiväläsky 7.30-10.15 Tanssiterien kuntos laitto ja luttelu-rinnet 10.30-12.00 Päiväläskien 12.25-12.45 Tanssin laito 12.45 Lähti maanille miinittajajoukkoon 13.35 Saapui kompp. miinittajajoukkoon 16.45 " " miinittajajoukkoon 17.00-17.45 Päiväläskien 21.00 Huokumaan mms. 21.15 Lijajoukko 29.11.39 6.00 Luotto 6.15-7.00 Lomitus ja sauntruinit 7.30-11.00 Kajakajien kuntos laitto ja saun- numeroiden ompelaminen 8.00-12.00 Kompp. pääll. ja joukk. joht. ja rykmentin johtajat maastotiedusteluun 11.00-12.30 Lomitus	35	29.11.39 13.00-16.00 Pyykin pesäntuotto ja lausunta 16.45 Päiväläsky 17.00-17.30 Päiväläskien 21.00 Huokumaan mms. 21.15 Lijajoukko 30.11.39 6.00 Luotto 6.15-7.00 Lomitus ja sauntruinit 7.30-11.00 Kajakajien kuntos laitto ja saun- numeroiden ompelaminen 8.00-12.00 Kompp. pääll. ja joukk. joht. ja rykmentin johtajat maastotiedusteluun 11.00-12.30 Lomitus
----	---	----	---

Propagandaa - ”Annetaanpa suomalaisten narrien nähdä”

Neuvostoliiton propagandaviranomaiset käyttävät Mainilan laukauksia viipymättä hyväkseen maansa väestön mielialan muokkaamisessa. Työpaikoilla järjestetään mielenosoituksia, joissa tuetaan sotaa valkoista Suomea vastaan.

”Annetaanpa suomalaisten narrien nähdä, että 180 miljoonaa asukasta kyllä lakaisee maan pinnalta sellaista houkat, jotka eivät anna meidän olla rauhassa”, Leningradin radio uhoaa 28. marraskuuta.

*Klovniksi nimittää Pravda-lehti **A.K. Cajanderiakin**:*

– Koko tämä kurja peli on lavastettu, jotta välttyttäisiin vastaamasta Suomen kansan hallitukselleen, vasten karvoja esittämään kysymykseen: minkä vuoksi tekivät Latvia, Viro ja Liettua Neuvostoliiton kanssa sopimuksen, joka takaa näille maille riippumattomuuden, rauhan ja rauhanomaisen työskentelyn?

Neuvostoliitto irtisanoo hyökkäämättömyyssopimuksen 28. marraskuuta 1939, eikä vastaa enää Suomen 29. marraskuuta lähettämään toiseen noottiin.

30. marraskuuta 1939 Neuvostoliiton puna-armeija vyöryy Suomeen ilman sodanjulistusta.

Mainilan seitsemän tykinlaukausta olivat pelkkää Neuvostoliiton lavastamaa teatteria ja tekosyy talvisodan aloittamiseen.

Talvisodan alku

Talvisota alkoi 30.11.1939 Neuvostoliiton hyökättyä Suomeen koko itärajan leveydeltä. Karjalankannaksella heikot viivytysjoukot vetäytyivät nopeasti Mannerheim-linjalle, jossa alkoivat ankarat taistelut.

Ammattiupseeri luutnantti Väisäsen johtama 4./JR 31 sai tulikasteensa itsenäisyyspäivänä Viholan kylässä Muolaanjärven eteläpäässä. Tappioina menetettiin yksi mies haavoittuneena.

Ensimmäinen kaatunut komppaniasta oli sotamies Munukka joka kaatui vihollisen tykkituloista 8.12.1939.

Todelliseen raivoon taistelut yltivät kun puna-armeija aloitti vahvoin voimin hyökkäykset Oinalankylän alueella Muolaanjärven itärannalla. Viikon kestäneiden taisteluiden jälkeen venäläisten oli 19.12.1939 todettava että suomalaisten puolustus kestää. Kurrosen komppania menetti taisteluissa 5 miestä kaatuneina ja useita haavoittuneina. Taistelulähettiläs Kurrosen oli toimittanut luutnantti Väisäsen käskyjä komppanian neljään joukkueeseen riippumatta siitä kuinka paljon lyijyä ja rautaa oli ilmassa.

Välillä oli otettava kivääri selästä ja osallistuttava taisteluun.

Joulukuun ankarissa taisteluissa venäläisten hyökkäys onnistuttiin pysäyttämään kaikilla rintamilla ja Laatokan pohjoispuolella pystytettiin puna-armeijan osia jopa työntämään takaisin itäänkin. Venäläisten tavoite olla Helsingissä Stalinin syntymäpäivänä 21.12. jäi kaukaiseksi haaveeksi.

Tammikuussa Karjalankannaksella elettiin rauhallisempaa asemasodan aikaa.

Vuodenvaihteessa joukkoja nimettiin uudestaan. Tällä tavalla haluttiin uskotella venäläisille että suomalaisilla oli todellista enemmän joukkoja. JR 31:stä tuli JR 4 ja Kurrosen komppaniasta siten 4./JR 4.

Asemasota Karjalankannaksella loppui helmikuussa puna-armeijan suurhyökkäyksen alkamiseen.

Hyökkäyksen painopiste oli Summassa mutta myös Oinalassa taistelutoiminta kiihtyi, mm. 13.2.1940 Kurrosen komppania menetti taistelussa 4 miestä kaatuneina ja useita haavoittuneina.

Venäläisten onnistui murtaa Mannerheim-linja Summassa 14.2.1940 ja ylipäällikkö Mannerheim antoi joukoille käskyn vetäytyä nk. väliasemaan. Kurrosen komppania lähti tutuiksi tulleista asemistaan Oinalasta 17.2.1940 illalla ja vetäytyi Muolaanjärven itärantaa pitkin Ilveksen kylän kautta Äyräpäänjärven pohjoispuolelle Sikniemeen. Kesällä Äyräpäänjärvi ja läheiset isot suoalueet olisivat olleet hyvä suojapaikka puolustajalle mutta talvi ja pakkanen mahdollistivat liikkumisen kaikkialla. Venäläiset tulivat suomalaisten perässä ja aloittivat 20.2.1940 hyökkäykset II/JR 4:n asemia vastaan. Taistelut Sikniemessä raivosivat viikonpäivät. Venäläisten tukena oli myös panssarivaunuja jotka mellastivat mielin määrin suomalaisten asemissa panssarintorjuntavälineiden vähyyden takia. Jalkaväki ei kuitenkaan pystynyt seuraamaan vaunuja, koska suomalaiset pysyivät asemissaan ja estivät tulellaan jalkaväen hyökkäykset.

Erittäin vaikeaksi tilanne muodostui 27.2.1940. Luutnantti Väisäsen komentopaikan lähelle oli pesiytynyt 4 vihollisen konekivääriä miehistöineen. Korpraali Kurronen (sukua Taunolle?) ja sotamies Kurronen lähtivät kaksistaan tuhoamaan konekiväärejä. Toisella oli aseenaan kivääri ja toisella konepistooli, lisäksi mukaan varattiin runsaasti käsikranaatteja. Uhkarohkea tehtävä onnistui. Venäläisten konekivääriyhmien tuhoaminen helpotti tukikohdan asemaa huomattavasti. Komppanian päällikkö luutnantti Väisänen oli vaikuttanut suorituksesta ja lähetti ilmoituksen tilanteesta ja Kurrosten urotyöstä pataljoonan esikuntaan.

Saman päivän aamupäivällä tuli uusi uhka kun 10 vihollisen panssarivaunua piiritti katetussa konekivääripesäkkeessä sijainneen luutnantti Väisäsen komentopaikan tulittaen sitä tykeillään ja konekivääreillään. Lohkon ainoa panssarintorjuntatykki meni epäkuntoon ehdittyään ensin tuhoamaan yhden vihollistankeista. Päivänvalossa toisiaan varmistaneita vaunuja ei voinut lähestyä lähitorjunta-aseilla eli kasapanoksilla ja polttopulloilla. Onneksi korsi kuitenkin kesti.

Myös vihollisen jalkaväki hyökkäsi Äyräpään lietteeltä Sikniemen talon kohdalla ollutta tukikohtaa vastaan. Jalkaväen hyökkäys onnistuttiin torjumaan vaikka vihollisen panssarivaunut mellastivat samaan aikaan asemissa miten tahtoivat. Illan tulen venäläiset vetäytyivät, pimeyden turvin panssarivaunut olisi tuhottu kasapanoksilla tai polttopulloilla.

Mainittakoon että naapurilohkolla toimi liekinheittimillä varustettuja vaunuja jotka onnistuivat polttamaan korsuihinsa suojautuneet miehet.

Sikniemen taisteluissa Kurrosen komppania menetti 13 miestä kaatuneina ja useita kymmeniä haavoittuneina. Lisäksi sairastumiset ja paleltumiset verottivat rivistöä. Alkuperäinen n. 200 miehen vahvuus oli pienentynyt vain noin 90 mieheen, vaikka täydennystäkin oli jo saatu.

Linjat kestivät Sikniemessä, mutta venäläisten painostus väliasemaa vastaan n. 30 km lännempänä Näykki-järvellä muodostui niin uhkaavaksi että ylipäällikkö Mannerheim antoi luvan vetää joukot nk. taka-asemaan. II/JR 4 irtautui Sikniemestä 27.-28.2.1940 välisenä yönä.

Siirtymisen jälkeen II/JR 4 asettui asemiin Ristseppälään missä torjuttiin vihollisen hyökkäys karkauspäivänä. Ristseppälästä matka kohti taka-asemaa jatkui vielä saman päivän iltana. Ilmavaaran takia siirtymiset pyrittiin tekemään pimeään aikaan. 2. Divisioonan (ent. 11.D) lohkoksi taka-asemassa oli määrätty alue jonka vasempana rajana oli Äyräpään kirkon seutu, josta etulinja kulki länteen pitkin Äyräpään harjua päättyen Vuoksen Kaupinsaareen. Ristseppälästä irtautumisen jälkeen II/JR 4 sai siirtyä Vuoksen pohjoispuolelle Sintolaan jonne kulunut ja väsynyt pataljoona jäi reserviksi ja huollettavaksi. Lepo loppui varhain aamulla 6.3.1940, kun venäläiset hyökkäsivät jäätyneen Vuoksen yli ja mursivat helposti etulinjassa olleen III/JR 4:n puolustuksen Saarvalahden alueella.

Reservit hälytettiin vastahyökkäykseen. Luutnantti Väisäsen johdolla myös Kurrosen komppania lähti hyökkäykseen. Venäläiset taistelivat sitkeästi suurista tappioistaan välittämättä. Hitaasti vihollista onnistuttiin työntämään takaisin kohti Vuoksen rantaan. Vasta seuraavana yönä taistelu oli selvä ja venäläisten rippeet vetäytyneet takaisin Vuoksen eteläpuolelle. Noin 200 piippalakkaa jäi kaatuneina tantereelle ja 20 antautui vangeiksi. Omiakin tappioita tuli, Kurrosen komppaniasta kaatui 3 ja haavoittui 9 miestä. Yksi haavoittuneista oli komppanian päällikkö ja Kurrosen lähin esimies luutnantti Väisänen. Miehet olivat toimineet koko sodan ajan yhdessä, eikä Kurronen varmasti haavoittumishetkelläkään ollut kaukana päälliköstään.

Uudeksi päälliköksi tuli reservin vänrikki A. Ahonen. Venäläiset yrittivät seuraavana aamuna uutta hyökkäystä, mutta tuhottiin jo Vuoksen jäälle. Samaan aikaan 2. Divisioonan lohkon vasemmalla reunalla venäläiset valtasivat Äyräpään harjun ja saivat pysyvän jalansijan myös Vuoksen pohjoisrannalta. Sen sijaan II/JR 4:n loholla venäläiset eivät koskaan päässeet pysyvästi Vuoksen yli. Yritykset kilpistyivät tuleen jo Vuoksen jäällä. Lopulta 13.3.1940 tuli rauha ja aseet vaikenivat.

Sota oli vihdoinkin päättynyt ja oli aika palkita kunnostautuneita miehiä. Sotamies Kurroselle esitettiin sekä ylennystä että kunniamerkkiä. JR 4:n vs. komentaja majuri Y. Hanste nimitti Kurrosen korpraaliksi 24.3.1940. Kunniamerkkiesitykseen Kurrosen kohdalle kirjattiin perusteluiksi ”Urhoollisuudesta ja neuvokkuudesta taistelulähetinä.”

Esitystä puollettiin kaikissa esikunnissa ja lopulta ylipäällikkö Mannerheim myönsi 2. luokan Vapaudenmitalin (Vm 2) Kurroselle päivämäärällä 12.8.1940.

Talvisodan ankarassa rauhassa Suomi säilytti itsenäisyytensä, mutta joutui luovuttamaan Neuvostoliitolle laajoja maa-alueita, mm. kaikki Kurrosen taistelutantereet. Miehiä ei kotiutettu heti rauhan teon jälkeen vaan vasta kun rauha osoittautui kestäväksi. Korpraali Kurronen ”lomautettiin toistaiseksi” 20.5.1940.

Sukututkimus

Propatria www.propatria.fi 21/03/2019

Taistelukertomuksia/Sotapäiväkirjoja

Lyhenteitä:

hv – hyökkäysvaunu

jv - jalkaväki

kk – konekivääri

Vih (vh)– vihollinen (ryssä)

4/JR 41

1.1.1940 alkaen JR 31 oli JR 4

T 938		
4. / JR 4		
Sotapäiväkirja		
1.1.40 - 31.12.40		
aik.		
4. / JR 31		
14.10.39 - 31.12.39		

Päiväys	Hko	
14.10.39	14.07	Saapui kompp. pääjoukko laajenevaan os.
	15.00	saapui laajenevaan os. HRR:n laajuu.
	17.30	Oli komppaniain ruskaisu.
	20.00	Suhteellisuus muu.
15.10.39	6.00	Luotto.
	6.45	Launat.
	7.30	Reservilaisten sijointi, tunteus, ja laatu -
		saamien joko.
	11.15	Ruskaisu.
	13.30	Reservilaisten sijointi, tunteus, ja laatu -
		saamien joko; sekä launatien joko.
	17.15	Ruskaisu.
	18.30	Launatien joko ja sovitus
	20.30	Suhteellisuus muu.
16.10.39	5.00	Luotto.
	5.10	Launatien
	6.30	Launat.
	7.30	Reservien ja patinunien joko.
	11.30	Launatien.

Ylimääräiset harjoitukset

28.10.29	6.00	Kuutio	29.10.29	12.00	Kuutio kolmas saami dotokkaa
	6.20	Lammit.		13.00	Kuutio umalampalveus
	7.15	Talustantunnin työpäälustus lähtö vart.		13.45	Komppaniin saati Kuutio umalan palveluksen
	7.30-11.30	Syöpäälustus		14.00-14.00	Kajottus jätetty
	11.35	Lammit.		16.15	Kajottus palveus tarkastus.
	12.45	Päivästä ja minimit.		16.20	Komppaniin työssä maastotiedustelu
	13-12.00	Syöpäälustus		17.15	Päivästä
	12.20	Päivästä		17.20	Päivästä ja minimit.
	19.16	Siunniatans		21.00	Siunniatans uusia.
	21.00	Siunniatans uusia		21.15	Kilpailus
	21.15	Kilpailus			
29.10.29	7.00	Kuutio	30.10.29	5.45	Kuutio
	7.20	Lammit.		6.00	Lammit
	7.30-8.30	Lammit.		6.40	Talustantunnin töihin lähti vart.
	9.00	Kiväntarkastus		6.50	Lähti työpäälukseen.
	10.00	Lammit.		7.30-14.30	Syöpäälustus
	11.15	Lähti Kuutio umalan palvelukseen		11.30	Painu työpäälukseen.
		dotokan vanhinandauk.		11.45	Lammit
	11.50	Komppaniin majanmuutto Kutaran - nasta - dotokkaan, muutto Lomitti		12.40	Lähti minityöpaikotukseen
				13.00	Kilpailuajotus

YH tai **ylimääräiset kertausharjoitukset** olivat Suomessa 1939 lokakuussa aloitettu sotilastoimenpide.

Muodoltaan YH oli armeijan kertausharjoitukset.

Kyseessä oli toisen maailmansodan syttymiseen syyskuussa 1939 liittynyt varotoimenpide ja toisaalta sillä pyrittiin myös osoittamaan Neuvostoliiton johdolle suomalaisten olevan tarvittaessa valmiita puolustamaan maataan aseellisesti. 5. lokakuuta olivat alkamassa neuvottelut Moskovassa ”konkreettisista poliittisista kysymyksistä” Neuvostoliiton johdon aloitteesta. Käytännössä neuvotteluiden sisältö tuli koskemaan muun muassa Neuvostoliiton Suomelle esittämiä aluevaatimuksia Leningradin turvallisuuden takaamiseksi. Samalla päivämäärällä Suomen puolustusministeri Juho Niukkanen hyväksyi Mannerheimin ehdotuksen suoja-joukkokokoonpanoon siirtymisestä.

Ylimääräiset harjoitukset (YH) toteutettiin kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa 9. lokakuuta 1939 alkaen perustettiin muun muassa suojajoukot ja eräät Venäjän-ajan lähialueiden divisioonat. Toisessa vaiheessa perustettiin ja keskitettiin loput kenttäarmeijasta 14. lokakuuta 1939 alkaen. Tätä päivää kutsutaan ensimmäiseksi varsinaiseksi YH-päiväksi. Joukkojen pääosat saatiin puolustusryhmitykseen pääosin 20. lokakuuta mennessä.

Kirjeitä kotiin

Kirjeitä isä lähetti useita – kotia lähetetyt ”kadonneet”, mutta tädilleen lähettämät ovat tallessa.

”Päivää Martta

4/11 39

Tervehdykseni täältä. Valita ja olen pahoillani etten päässyt mummoa viime lepoon saattamaan. Vaikka niin mielelläni olisin tullutkin. Tein kaikki voitavani mutta mikään ei auttanut. Useat upseerit puolsivat lomaani. Mutta korkeammalta tuli kieltö. En voi syyttää heitäkään, olihan silloin aika semmoinen, ettei kukaan tiennyt mitä tuleman pitää. Eikä se ole vielä selvinnyt tätä kirjoittaessakaan. Mielialat ovat täällä pysyneet kaikesta huolimatta verrattain reippaina ei ketään näytä sodan uhka painostavan. Se ei ole etes paljon juohuttanut mieleenkään. Uutisia kyllä seuraamme hyvin tarkkaavaisina. Jos sattuisi niin että täällä rupeaa jyrinä kuulumaan niin menkää meille siellä luultavasti voitte olla turvassa. Olemme saaneet tänne verrattain runsaasti lahjoja aivan tuntemattomilta henkilöiltä. Jotka ovat osoitetut tuntemattomalle sotilaalle tahi jollekkin henkilökohtaisesti. Me saimme myös pari lähetystä Imatralta. Jonka olivat lähettäneet Lotat. Joissa oli kaikkea hyvää ja vielä’ onnen toivotukset ja tämmöistä kirjoitus paperia.

Mainitsen myös nyt tuntelevyyni numeron, joka on 201398, etten ole siis ainoa. Meidän osoitteemme on taas muuttunut niin kuin alla olevasta huomaatte. Oli paikastani en voi nytkään ilmoittaa muuta kuin sen että olen Kannaksella.

Terveisiä vain oikein paljon teille kaikille myöskin tytöille lähettää.

Tauno

Osoitteeni on Sotilas. JR31. oma nimi

4 Komppania

Kenttäpostik No 4

Muistakaa kirjoittaa”

Päivää Setä!

11.11.39

Kiitos siitä hautajais kutsusta ja kuolin totistuksesta jotka lähetit. Mutta ne tulivat liian myöhään. Ne olivat viipyneet matkalla lähes kaksi viikkoa että sain ne vasta 9/11/39. Mummo oli siis jo levännyt haudassa monta päivää. Tein kyllä loma anomuksen niin kuin Martalle lähettämässäni kirjeessä kerroin mutta tuloksetta. Tiedätte kai mistä se johtuu ettei lomia myönnetä. Emme osaa yhtään sanoa kuinka kauan joutumme täällä olemaan koska tämä epä vakava aika tuntuu yhä vaan jatkuvan.

Tällä seutulla jossa parhaillaan olemme. On ennenkin lyöty arpaa Suomen kohtalosta. Viimeiksi kaksikymmentä vuotta sitten. Jolloin Suomen valkoinen armeija antoi musertavan iskun viholliselle ja syöksi sen kauvas rajojen taa. Siitä on enä muistuttamassa alas painuneet hauta kummut joissa lepää vihollisten maatu-neet luut. Siksi pitämme kunnia asiana seistä samalla paikalla jossa ennen seisoivat esi isämme ja Suomen valkoinen armeija ja onhan se velvollisuutemme. Vaikka se muutostuisikin ylivoimaiseksi. Terveisiä vaan oikein paljon kaikille ja voikaa hyvin. Tauno

Joko olette saanut kaikki kyntäneen ja muut syystyöt päätökseen.

Lähdemme juuri kovapanos ammuntoihin

Onni-setä kirjoitti kotia:

"Rintamalla 6.1.40

Sisko kultti ja koko (kotiväki)

Taasen ajattelin ottaa kynän käteen ja pöntätä täältä muutaman rivin sinne kotiin täältä olostani ja joulun vietostani. Meillä oli täällä oikein rauhalliset joulut tähän nykyaikaan verrattuna, sillä ei sattunu mainittavaa ilma häilytyksiä lukuun ottamatta. meillä kävi joulupukki myös ja toi jokaiselle lahjapaketin joka sisälsi makeisia tupakkaa ja pikkuesineitä minä sain myös yhden tuntemattoman sotilaan paketin jonka oli lähettänyt Lappeenrannasta eräs kauppias siinä oli ja makeisia ja tupakkaa minulle Tuli aika rikas pukki sillä pakettia tuli etten osannu odotellakaan. Teillä varmaan oli siellä kotona hyvin ikävät joulut kun ei kaikki olleet saapuvilla, mutta kestäkää te vain siellä lujana ja horjumatta = minä me kyllä täällä pärjäämme niin kauan kun veri suonissa kiertää. Teillä ne taloudelliset huolet on ehkä raskaat sillä oisihan isällä ja äidillä jo oltava lepovuodet sillä ovatha he jo meidän edemme yrittäneet parhaansa, me pojat emme voi enää yrittää parastamme heidän eteen muuten kun täällä puolustamalla vapautta Teidän kaikkien puolesta sinä sisko koeta sinä tukea heitä parhaasi mukaan kyllä varmaan kaikki valtias luoja palkitsee meidän tekemme täällä maanpäällä sillä hänen käsissään on meidän voitto tai tappio, ja elämämme täällä maanpäällä.

Tauno kirjoitti minulle kortin, joka oli lähetetty 23.12.39, ja sanoi olevansa vielä toistaiseksi hyvässä jaksossa ja tehnyt tuttavuutta ryssän kanssa Syvärillä, tänään on taas pyhä, mutta ei se siltä tunnu, niinkun täällä ei olisi ollu yhtään pyhää aina täytyy lähettää terveisiä ryssälle mutta ne ovat kylmiä.

monin terveisin Onni"

Isänmaan ja Äidinkielen vuoksi

Kirjassa ei ole spekuloitu sotien syistä, tässä on kerrottu kaunistelematta mitä tapahtui ja kuinka kolme sotilasta kokivat sodan. Tapahtumat ovat lähellä ja läheisimmiksi tulivat, kun luin I Vapaussodassa olleen Isäni sedän kirjeitä taisteluista Joutsenossa venäläisiä vastaan 1918.

Talvisodasta ja Jatkosodasta kirjeitä olikin sitten jo kymmeniä, suurin osa Isältäni ja osa Sedältäni.

Faktatietoa löytyi lisää sotapäiväkirjoista.

Kirjassa ei ole herkuteltu jälkikäteen keksityillä taistelukertomuksilla, eikä kuolemaa halveksuvilla uroteoilla - jotain Isän kertomia tapahtumia tosin taltioitu.

Valokuvia on 80 kpl ja karttoja 34.

Kirjoittaja on kokenut tietokirjailija.

Kirja on tehty muistutukseksi alueemme historiasta ja juuristamme, jotka ovat kietoutuneet vahvasti tämän seudun maaperään. Tässä on myös sukumme sotahistoriaa. Meissä kaikissa on jäljet aiempien sukupolvien koettelemuksista, ja ehkä nuorempina emme täysin ymmärtäneet niitä uhrauksia, joita sukumme vanhimmat joutuivat tekemään asuessaan täällä rajan pinnassa.

Jo Adolf Ehrnrooth totesi, että kansa joka ei tunne menneisyyttään, ei hallitse nykyisyyttään, eikä ole valmis rakentamaan tulevaisuutta varten.

Siksi tämä kirja - kiitos Isämme!

"Sata tykkiä tuhat tykkiä miljoona ryssä!"